

Snapphanen

TIDNING FÖR SKÄNSKA TRÄNGREGEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

PEUGEOT
tillverkar dubbelt så många bilar
som Volvo och Saab tillsammans.

Peugeot är de stora möjligheternas bilmärke. Vi bygger bilar för alla behov. Sna, mellanstor och stora bilar, personbilar och transportsbilar. Framhjulsdrivna och bakhjulsdrivna bilar. Sedan- och kombi-bilar. Bränsle eller dieseldrivna. Vi har der serviceverkstäder an det finns städerna i Sverige och vi kan erbjuda alla former av leasing eller köp.

Kontakta någon av våra återförsäljare
i landet så får du veta mer om Peugeot.

PEUGEOT och **MAZDA** *Bossons*

Helsingborgsvägen
Hässleholm
Tel 142 70

Trängare

Carl Andersson's
Jewelry & Watchshop - Vattugatan

är
Modehuset
för hela familjen

Hässleholm - Tel. 0451/843 00 Herr
843 01 Dam

Skaffa

Volvokort

Allt för bilen

*En självklarhet
för varje Volvoägare*

GÖINGE BIL

HÄSLEHOLM
0451/142 50

OSBY
0479/119 50

ÄLMHULT
0476/124 10

MARKARYD
0433/120 50

SÖSDALA
0451/606 00

"Jag kör med
Volvokort"

Snapphanen

Redaktör och
ansvarig utgivare: **Overstäljtnant Arne Peterson**
Ekonomichef:
Foto:

TIDNING FÖR SKÄNSKA TRÄNGREGEMENTET
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Annonspris: 1/1 sida 300:-, 1/2 sida 300:-, 1/4 sida
150:-, 1/8 sida 75:-, 1/10 sida 40:-.
Medlemsavgiften i Kamratföreningen är 20:-, ständigt
medlemskap 300:-, som kan insättas på föreningens
postgirokonto 765 71-9.

V.A.G 83

NYHETER UTAN LIKE FRÅN AUDI OCH VOLKSWAGEN

V·A·G BILCENTRUM SCANIA

KRISTIANSTAD 044-11 58 90

HÄSSLEHOLM 0451-142 15

HÖÖR 0413-209 45

När det gäller däck
Tveka inte, kom till oss
Vi har dom rätta däcken
Till dom rätta priserna

Ringcentralen

I HÄSSLEHOLM AB
Telefon 0451 - 142 20
Box 124
281 01 HÄSSLEHOLM

GÅ EJ ÖVER BRON
för att klippas!
GÅ TILL **ODDS**
Frisérsalong vid Viaduktsgatan
Tel. 133 01

BEIJEROLJA

Telefon 0451/850 60

Viaduktsgatan 8 Hässleholm

Omslagsbilden visar representanter för frivilligorganisationerna i Hässleholm under uppställning vid Regementets Dag 1982-05-08

Regementschefen har ordet...

Tiden sedan förra numret av Snapphanen kom ut i april 1982 har varit händelserik vid och för regementet. Perioden april–maj var som vanligt slutspurten på års-klassens utbildning, i år parat med de avslutande försöken med ny organisation för pansarunderhållsbataljon. I juni kom det slutliga beskedet om vår kommande fredsorganisation med riksdaysbeslutet (FB 82). Under sensommaren hade vi ovantlig stora KFO-omgångar med försvarsområdesunderhållskompanier i augusti samt en brigadunderhållsbataljon och en etappbataljon under september. De två bataljonerna deltog i den stora fläktjänstövningen FMÖ/Sydfront.

När grundutbildningsbataljonen 81/82 ryckte ut i maj kunde jag konstatera att vi nätt ett gott – för att inte säga mycket gott – resultat. Ytterligare en kontingent med i allt väsentligt god förmåga att lösa sina uppgifter kunde tillföras krigsorganisationen. Försöken med ny organisation av pansarunderhållsbataljon resulterade i en försöksrapport till Militärbefälhavaren och Chefen för armén (CA), som sedan legat till grund för fastställande av den nya organisationen och där våra förslag i alla väsentliga avseenden blivit tillgodoseda. Det goda utbildningsresultatet liksom resultaten av försöksverksamheten har näts dels genom ett skickligt och hängivet arbete av alla anställda, dels genom de värnpliktiges positiva inställning och medverkan i arbetet.

Fredsorganisationens beslutet blev inte oväntat som jag redovisade i förra numret av Snapphanen, att T 4 senast 1987 skulle ha lämnat det nuvarande kasernområdet och samlokaliseras med P 2. I juli 1985 räknar därutöver Chefen för armén med att sammanslagningen av de två regementena till en garnisonsmyndighet skall vara klar. Stora förändringar med stora påfrestander för den anställda personalen förestår. Både civil och militär personal kommer sannolikt att bli överlägt och omplaceras eller sagas upp. I mitten av oktober i år har ett byggningsmöte genomförts, varvid centrala myndigheter tillsammans med oss på T 4 och P 2 sökt fastställa behoven av utbildningsanordningar, kaserner och allt annat för den nya sammanslagda myndigheten. I mycket verkar det som våra önskemål från T 4 kommer att tillgodose. Men i vissa avseenden har vi ännu så länge frågetecken för om den av centrala myndigheter föreslagna byggnationen kommer att räcka. I en del avseenden – tex modernitet på förläggningar, skolhus, övningshall m m – kommer vi att få det bättre än idag, i andra avseenden blir det sannolikt särre, när vi skall samsas med P 2 om utbildningsanordningar, mässar, matsal för de värnpliktiga o s v. Den största och allvarligaste förändringen är dock den minsk-

ning av T 4 GU-kontingent, som ligger i Chefens för armén planer. I stället för att – som ÖB angav i sin fredsgemenskapen – öka T 4 GU-ansvar, avser CA minskas vår kontingent med ca 100 man. Utöver att detta innebär ca 15 befäl mindre vid regementet, kommer det – och det är det allvarliga – att medföra svårigheter att utbilda i en fältlära utbildningsorganisation i fältstark bataljon.

Men nu är beslutet fattat. För oss vid regementet gäller det att lojalit och i en positiv anda genomföra det och därvid sträva efter att – i förtroppningsvis gott samarbete med kamraterna på P 2 – få bästa möjliga förutsättningar för vårt viktiga arbete att utbilda bra, krigsdugliga, underhållsförband.

En annan viktig fråga är hur vårt nuvarande område skall utnyttjas i framtiden. Det är min förhoppning att vi i samarbete med kommunen skall finna en användning som gör att de viktigaste byggnaderna – de runt kaserngården – även i framtiden kan utgöra det lilla inslag i Hässleholms stadsbild, som de idag onekligen är. För många hässleholmsbor, både trängare och andra, är detta säkert en viktig anläggningen.

FMO/Sydfront var den största fältjänstövningen på många år. Ca 24 000 personer från alla försvarsgrupperna deltog. Behovet och nyttan av större fältjänstövningar dokumenterades klart. Ett av de viktigaste åndamålen var att öva samverkan mellan staber och förband. Stor vikt lades vid övningar i underhållsjäst i alla nivåer. Många nyttiga erfarenheter och lärdar gjordes. De deltagande underhållsförbanden – ett lätt pansarunderhållskompani, en brigadunderhållsbataljon och en etappbataljon löste i allt väsentligt sina uppgifter väl. Det av etappsjukhuskompaniet upprätta fältsjukhuset rönte livlig uppmärksamhet. Ca 1 200 åskådare besökte under 4 dagar sjukhuset. H M KUNGEN besökte etappdrivmedelsplutonen.andra prominenta besökare var Chefen för armén med sin norske kollega, tränginspektören med sin finske kollega och de nordiska ländernas generällakare.

Den 3. oktober i år var det 75 år sedan T 4 marscherade in i Hässleholm och tog i besittning det kasernetablissement som vi enligt riksdagsbeslut skall lämna om 5 år. Vår 75-åriga vistelse i Hässleholm firades den 4. november, då ca 170 nuvarande och förutvarande T 4-ingar samlades till armtidag. Gäster från kommunen, P 2 och massmedia deltog i vårt firande. Bland gästerna märktes även två tidigare regementschefer, överstarna K O Hagberg och F Nordström samt tre musiker från den för 25 år sedan upplösta musikkåren. Kamratföreningen representerades av vice ordföranden major Claes Florén och disponent Philip Kjellin.

Eftersom Kamratföreningens hösträff i år ägde rum redan 4. september i anslutning till en uppskattad utflykt till Karlskrona, får jag nu inte tillfälle att se föreningens medlemmar förrän 7. maj nästa år. Men då hoppas jag på god anslutning till Regementets Dag.

Rune Morell

Inbjudan till förevisning av grupperad underhållsbataljon vid T4

Regementet genomför den årligen återkommande förevisningen av grupperad underhållsbataljon i vecka 308.

Kamratföreningens medlemmar inbjuds härmed att åse denna förevisningen onsdagen 1983-02-23 mellan kl 0930–1430.

Lunch kan erhållas i militärrestaurangen.

Anmälan till sekreteraren senast 1983-02-10 (0451/140 50, ankn 143)

Välkomna!

Sekreterarens spalt

(Överstelöjtnant Arne Peterson)

Regementets Dag startade som vanligt med skyttetavlningen mellan lag ur grundutbildningsbataljonen och kamratföreningen. Även i år segrade kamratföreningens lag. Disponent Philip Kjellin skänkte som vanligt priserna till de båda lagen.

Gäst vid kamratlunchen var Själandske Trænregiments Soldaterföreningens representant, Tommy Hellemann, som i samband med mältiden överlämnade en trevlig was som gåva.

I samband med Regementets Dag 1982-05-08 hade kamratföreningen sitt årsmöte samt kamratlunch.

Vid vice ordförandens avlämning av kamratföreningen till regemente

mentschefen på kaserngården hade cirka 25 medlemmar hörsammats kullen och ställt upp under föreningens fana – rekord på många år!

Vid årsmötet skedde val av styrelse mm. Till ordförande omvaldes överste Rune Morell och till vice ordförande omvaldes major Claes Florén. Fanjunkare Sune Hyldén hade undangett återval på grund av Aldersskäl och major Christer Roing på grund av att han är bosatt i Uppsala. Styrelsen i övrigt omvaldes. Föreningens representanter i T 4 museinamnd omvaldes, liksom revisorer och revisorsuppleanter.

Efter årsmötet hade styrelsen sammankrada och konstituerade sig enligt nedan:

STYRELSE
Ordförande
Vice ordförande
Sekreterare
Kassör
Övriga ledamöter

VERKSTÄLLANDE UTSKOTT

FANFÖRARE
FÖRENINGENS REPRES-
TANTER I T4 MUSEINAMND
REDAKTION TIDNINGEN
SNAPPANEN
Redaktör och ansvarig
utgivare
Ekonomi- och annonschef

Överste Rune Morell
Major Claes Florén
Överstelöjtnant Arne Peterson
Kapten Yngve Löfgren
Major Peter Alf
Major Gunnar Hanell
Kommunalrådet Arvid Jönsson
Förrådsman Bror Karlsson
Disponent Philip Kjellin
Kamrer Bernt Medin
Ingenjör Karl-Gösta Nilsson
Tekniker Sture Olsson
Ordföranden, överste Rune Morell
Vice ordföranden, major Claes
Florén
Sekreteraren, överstelöjtnant Arne
Peterson
Kassören, kapten Yngve Löfgren
Disponent Philip Kjellin
Kamrer Bernt Medin
Förrådsman Bror Karlsson
Disponent Philip Kjellin
Major Peter Alf

Överstelöjtnant Arne Peterson
Kapten Yngve Löfgren

I samband med regementschefens avtackning av 1981/82 års grundutbildningsbataljon (årsklass) överlämnade han utmärkelsen Främste soldat till följande: Per-Henrik Bondesson, 1. kompaniet (KB/PB-vp), Robert Olsson, 2. kompaniet (stabskompaniet), Anders Bertilsson, 3. kompaniet (transportkompaniet), Tomas Johansson, 4. kompaniet (intendenturkompaniet), Torbjörn Nordström, 5. kompaniet (sjukvärdskompaniet) och Kennet Bokne, 6. kompaniet (fälta underhållskompaniet).

Främste soldat vid 9. kompaniet (kasernkompaniet) blev Magnus Björnsson, som erhöll utmärkelsen i samband med sista omgången av 9. kompaniets årsklass 1981/82, utryckning den 27 augusti.

□

1982-09-04 hade kamratföreningen sin Hösträff. Resan gick denna gången till Kungsholmsfort och Karlskrona.

Redaktören Harald Gartons artikel om kamratföreningens utflykt finns att läsa på annan plats.

I samband med Hösträffen ägde Höstmöte rum. Kamratföreningens styrelse beviljades ansvarsfrihet för budgetåret 1981/82.

Regementets Dag
äger rum lördagen 1983-05-07. I samband med Regementets Dag
äger kamratlunchen och årsmötet rum.
Reservera dagen redan nu!

— — —
Kamratföreningens medlem
Tag aktiv del i föreningens arbete
– besök kamratföreningens träffar
vår och höst.

Följande kamratföreningsmedlemmar (from 70 år och uppåt) har bemärkelsedagar under året 1983:

Robert Stjernqvist, Hässleholm	70	01-01
Arne Carlsson, Hässleholm	70	01-09
Stig Tykmark, Torna Hällestad	70	01-25
Göte Liljegran, Växjö	70	01-27
Sven Harksen, Malmö	90	02-28
B W Cedergren, Malmö	85	03-07
Lennart Fredin, Båstad	70	04-08
Emil Rundberg, Kristianstad	70	05-09
Malte Olsson, Hässleholm	70	08-04
Stig Stenfeldt, Hallstberg	75	08-09
Sten Zackrisson, Skara	70	08-20
John W Jämstjäll, Hässleholm	75	08-31
Sune Hyldéen, Karlshamn	70	09-14
Uno Johansson, Nässjö	70	09-18
Evald Gertell, Hässleholm	70	10-15
Carl Linell, Hässleholm	85	10-26
Bure Kinnman, Tyringe	70	12-30

En Vinterdag!

Februari 1981, Fred Ingemannson

*Snötystiga hänger granens grenar
och snödräcket ökar vid dess fot
Värdets mukter sig förenar
vintern tycks utgöra ett hot
Talgoxen till föurstret sätter söker
i till fägelbordelet där satt
Kylan den bara öker
det blir en kall och stjärnklar natt.*

*Kräkorna väsnas och kraxa
väga sig ej fram till matbord
Men skatan i dess närhet syns flaxa
tjuvaktig som den är spord
Där synes en liten kurke
som från granen steg ner
med svansen yvig och burrig
vaksamt omkring sig han ser.*

*Där borta vid därförans mynning
ner slår sig en flock utan svan
Det börjar snart att bli skymning
der går mot slutet på den
Man hör hur de tjata och snattrar
i sökande efter sin mat
De maste även beakta
snart kommer åter en vinternatt.*

*Då räven ut ger sig på jakt
i utbredda krokar han går
Det gäller att vara på vakt
i snön lämnas tydliga spår
Han snokar i gården och hål
och drömmar i hönshus han satt
Han vet att mäntiskos som han ej tål
nu slumrar i vinterkall natt.*

*En vinterdag nu har förflutit
da alla sig försökt hålla vid liv
Ty alla vill uppskjuta slutet
ibland uppstår därför ett kiv
Men ingen natt är ändå så lång
att inte dess morgon stundar
En dag höres fåglarnas sång
naturen ger oss åter ett under.*

*Jag skaldas här om det jag sett
under en snörik vinterdag
Även om om efter något annat jagbett
Mönstret följer naturens lag
Det naturen oss alla har skänkt
Längt mera än guld är värst
När vi riktigt därför har tänkt
År det något hålla båd dyrt och kärt.*

Trängare på Blekinge-utfärd gjorde tur med slupen "Djärv"

(Redaktör Harald Garton)

Överfarten från fastlandet till Kungsholmsfort skedde med sluppen Djärv.

Skånska Trängregementets i Hässleholm Kamratförening har varit ute och trampat vatten eller rättare sagt trampat däck på en pensionerad slup med namnet "Djärv", destination Kungsholms fort i Blekinge skärgård. Regementschefen Rune Morell hälsade de åtta deltagarna välkomna att embarkera bussarna vid avfärden från T 4. Det var rekord beträffande resenärer och skulden för detta gav han kapten Yingve Löfgren och överstelöjtnant Arne Peterson vilja jobbat hårt med att anordna utflykten. Och resultatet blev minnesvärt.

Resan genom Blekinge kommanderades av kapten Per Nehler. "Sveriges trädgård" myntades av Selma Lagerlöf då hon lät skånegången Nils Holgersson flyga över Blekinge. Men längst innan, redan under medeltiden, hade handelsmannen genomkorsat landskapet och marknader hållits. Mycket blod har flutit i kriget mot dansken och Erik XIV var en storre åderlättare än Kristian Tyrann. Stockholms blodbad står sej slatt mot Eriks blodbad som låt hugga av huvudet på över 2000 blekingar 1564. En ljuspunkt i allt elände blev freden i Bromsebro och Blekinge blev svenska.

Landskapet har kunnat glädja sig åt Norden första renässansstad då Kristian IV mellan åren 1624–1634 låt uppföra Kristianopel på den lilla staden Avaskärs bekostrad med tre långa gator och fem på tvären. Arbetet blev icke slutfört eftersom Kristianstad kom att bli den danske kungens stora intresse. Karl XI grundade Karlskrona för 302 år sedan och som byggnadsmaterial togs den huggna stenen blå från de raserade vallarna i Kristianstad och Helsingborg. Saledes fick Kristian IV ofrivilligt bidraga med sten.

Historisk mark

Efter en bläsig överfart trampade kamratföreningens damer och herrar historisk mark. Kungsholms fort är lika gammalt som Karlskrona stad. Fortet har fölt en viktig roll i skyddet av flottbasen och staden. Otaliga kustartillerister och deras föregångare ur armén och flottan har under historiens gång tjänstgjort på Kungsholms fort under en längre eller kortare tid. Alltfort, efter mer än 300 år har fortet varit kontinuerligt bemannat och rustat, är det en central plats som fördragning och utbildningsanstalt vid Karlskrona kustartilleriregemente och är ett ovarderligt kulturarv som bevaras för kommande generationer. Översten av 1 graden Jean-Carlos Danckwardt är en le-

FRUKT AR HALSA!

ENOK OHLSSON

Tredje Avenyen 27 Telefon 0451/112 39

Aristidens blommor och grönsaker

**Klingströms Byggnads-
plåtslageri Eftr.**

REKOMMENDERAS

Innehavare:

ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Telefon 0451/103 25

vande historiebok när det gäller Kungsholms fort.

I soldatmatsalen, som är Sveriges vackraste med valv av mursten sammanfogade med den ursprungliga letan som var rosa till färgen som påminde om pompejorött, hälsades kamratföreningen av förstefoten överstelöjtnant Åke Jeansson som tillika är spärrbataljonschef KA 2.

Enligt Åke Jeansson torde Kungsholms fort vara unikt i världen och utnyttjas som året runt förläggning för spärrbataljonen ur KA 2. Han gav även historiska aspekter på fortet. Den 18 november 1679 besökte Karl XI i närvära av generalguvernören Johan Gyllenstierna, fältmarskalken Rutger von Ascheberg, amiralerna Hans Wachtmeister och Sjöblad, generalmajor Axel Wachtmeister samt generalkvartermästaren Erick Dahlbergh flottan som låg i vinterhamnen samt därefter Trossö, där konungen beslutade att en örlögs hamn skulle anläggas. Dagen därpå besöktes bla Tjurkö och Aspö. Dahlbergh fick uppdraget att utarbeta "nödiga dessenier". Dåvarande fortifikationskapten Carl Magnus Stuart utarbetade nu en generaldessein till Karlskronas befästande i enlighet med Dahlbergs plan och anvisningar.

En femhörning bastionsfästning skulle anläggas på Båtholmen, den östra av de båda holmarna i sundet, medan på Dynan, den västra av holmarna, skulle uppföras "en stark donjon eller fyrhöjt batteri av 60 grova stycken, försedd med fyra bastioner". Båtholmen blev Kungsholmen och Dynan Drottningholmen. Det praktiska arbetet och ledningen uppdrogs åt Stuart. Vid "första vårdag", 1680, skulle befästningsarbetena påbörjas.

Deltagarna samlade på planen framför museet efter att ha besökt det förnamna museet.

Överstelöjtnant Jeansson beledsade T-fyringarna på en rundvandring runt Kungsholms fort. Museet rönte livligt intresse. Rufus, den sista påfågeln, hälsade stumt på besökarna. Påfåglarna förekom i parken i på 1950-talet och deras hesa skrik i grynningen var icke särskilt uppskattade av trötta invånare i befälhusen. Nu har Rufus tyvänt i sin uppstoppade grannlävit av vackra fjädrar.

Vattenbåt

Det var många och mycket som beskädades. Det instängda livet på en fästning måste ha varit tryckande i forna tider. För att "värma upp" arbetsmanskapet utdelades ibland besikt brännvin då det var kallt morgnar och kvällar. Malörtens som annars växer på vallarna, är kanske ett minne från denna sedvänja. Vattenfrågan var ett annat allvarligt problem. En vattenbåt transporterade vattnet från Lyckeby, 1848 anmälde behovet av en vattencistern eftersom brunnarna

sinade vintertid och även lämnade däligt vatten 1860 uppsattes två vattendestillerringsapparater i kökhusen och för ett par år sedan kördes dricksvatten med båt till ön. Nu får man vatten via en ledning från Karlskrona.

Den 1 augusti 1860 beordrades "att förekomma stank i fästningen, varigenom hälsan äventyras, anbefalles iakttagandet av snygghet och renlighet överallt, i synnerhet förbjude manskapet att göra tarr eller kasta sitt vatten inom fästningen, utan bör sådant ske på de därtill inrättade ställena utom vallen, eller i senare fallet karlen stående på bröstvärnet så vänd att urinen må komma utanföre". I augusti då man hade repetitionsövningar kuluminerade livet på fortet. Då sköt man skarpt med kanonerna både dag och natt. Samövningar med flottan ägde rum. Fönsterrutorna i donjon och bostadshus skadades ofta under skarpskjutningarna med de tyngsta kanonerna och även porslin och prydnadssaker ramlade

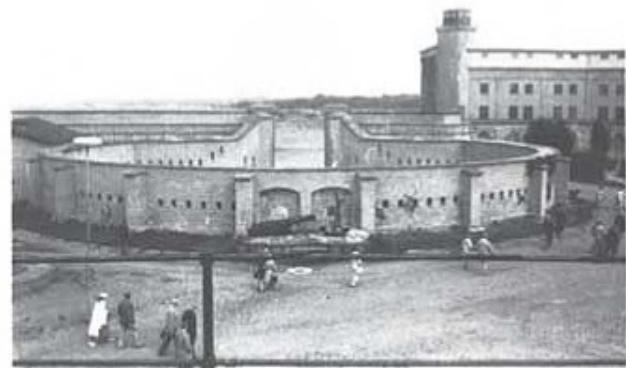
i golvet. Musikkåren var nu förlagd till fortet. Reveljen spelades av hela kåren. I parken hölls vatte eftermiddag taffelkonsert och på kvällen tågade musikkåren runt och spelade tapto.

Parken tilldrog sig i synnerhet damernas intresse. Den anlades på 1870-talet av en fortifikationsofficer C A Bergman som ville skapa en växtlighet som påminde som sydligare nejder. Körsbär, mandelträd, gullregn med ockrafärgade och laxrosa klasur, persiska syrenor och jasminbuskar, äkta kastanj, valnöt och balsamisk akacia var några av trädsorterna. Märktligast var ett tulpanträd, tulip-tree, som tyvärr av missstag höggs ner.

De olika trädslagen infördes av örlogsfartyg från utlandsexpeditioner. Persikoträdet gav en riktig skörd och även vinstockar trivdes mot husväggarna mot söder. På södra befälhusets sydsida växer än i dag en stor vinstock som om vinlåret varit bra kan ge över 100 kg smö gröna druvor.

Tyvärr förstördes många av de ursprungliga växterna under de hårdas vintrarna på 40- och 50-talen. Kvar finns emellertid äkta kastanj, sjärnmagnolia, äkta valnöt, tulpanträd, akacior, kinesiskt tempepträd (ginkobiloba). Det krävs ett hängivet arbete att hålla parken i skick. Tack vare fina insatser av anställda och värpliktiga vid spärrbataljonen och sakunnigt bistånd från Karlskronas parkförvaltning befinner sig parken i ett mycket gott tillstånd. 1978 upptogs traditionen att flottans långresefartyg, tog hem träd till Kungsholmen, saade Åke Jeansson.

Överste Morell tackade förstefoten Jeansson för det gästvänliga mottaget samt den sakunniga ledningen runt Kungsholm varpå det bar i väg till Rosenholm som är Sveriges modernaste kaserner. Tillfälle gavs att besöka dessa. En kamratmiddag intogs i den pampiga militärrestaurangen. Under denna lackade Morell deltagarna för den stora anslutningen samt glädde sig åt att åldern varierade från mycket ung till gammal. Äldst i gänget var förvaltaren Carl Linell som med de 84 åren visade att det finns spänst bland "T-fyringarna" långt ut i åldrar!

Bilder från besöket på Kungsholmsfortet.

Det är på

HERR
Cege

Telefon 0451-821 00

man
ekiperar sig!

Personalia

(Assistent Marianne Nellbring)

Utnämningar

Serg K G Liljenberg, H N Johansson och B Ch E Brannebo utnämnda till fanjunkare fr o m 1982-05-01

Öfu R T Badics, H P S Olofsson, S B J Petersson, O T Olsson, P Å M Svensson och M G H Svensson utnämnda till sergeanten fr o m 1982-05-01 under förutsättning av godkänd plutonofficerskurs (Träng-62)

V/Fu Johansson och Stenell utnämnda sergeanten fr o m 1982-08-31

Lt C G Forss utnämnd kapten fr o m 1982-09-01

RO/Lt M O G Hagman och L G R. Olsson utnämnda kapitener Träng reserv fr o m 1982-09-01

RO/Li H O W Ramberg utnämnd kapten Träng reserv fr o m 1982-09-01

Kn P O H Nehler och P-O C Meijling utnämnd majorer Träng (T 4) fr o m 1982-10-01

Lt B B A Alvland utnämnd kapten Träng (T 4) fr o m 1982-10-01

Regoffasp C J Thornberg, J H Manne och J A C Johansson utnämnda löjtnanter Träng (T 4) fr o m 1982-09-30

Serg S A Bagewitz och S Bengtsson utnämnda fanrikar Träng fr o m 1982-08-26

Placering

Mj G I Vrenngård placeras fr o m 1982-07-05 vid F 14

Mj H-E Svensson placeras fr o m 1983-04-01 vid VKS

I. försvarställakare K-B Wahlström placeras fr o m 1982-07-01 vid milostab Syd

Anställning

Leg sjuksköterskan E M Palmkvist Berg förordnad instruktionssköterska Fe 13 T 4 fr o m 1982-08-01 t.v.

Leg sjuksköterskan A E Nilsson förordnad översköterska T 4 Bg 9 D (deltid 50%) fr o m 1982-08-01 t.v. (kompanisjuksköterska)

Leg sjuksköterskan B Stene förordnad vikarierande instruktionssköterska T 4 Fg 13 fr o m 1982-08-01 t.v. dock längst intill 1983-12-22

Leg sjukskötaren Ch Westfahl förordnad vikarierande instruktionssköttare T 4 Fg 11 fr o m 1982-08-01 t.v. dock längst intill 1983-12-22

Avgång och entlediganden
FA R/Kn S L Häkansson entledigad Träng reserv fr o m 1982-05-01

Mj B E Nyström avgång regementsofficer hFo 17 T 4 fr o m 1982-05-01. Förordnad major Träng reserv.

Mj N E C Weidenmark entledigad regementsofficer hFr 17 milostab Syd fr o m 1982-10-01

Mj J-E C Nilsson avgång regementsofficer hFo 17 T 4 fr o m 1982-06-01. Förordnad major Träng reserv.

Tandsköterskan K Måansson avgång tandsköterska hFe 5 T 4 fr o m 1982-07-01

Översköterskan G E Fröjd entledigad (egen begäran) fr o m 1982-10-01

Rs/Mj B G Runberg avgång major Rs 12-10 Aresst fr o m 1982-10-01. Inträder i Träng reserv

VO/Fk T Henriksson entledigad regementsofficersaspirant fr o m 1982-09-14

Dödsfall

Kapten Birger Mjörnmark har avlidit 1982-04-03

Kapten Allan Bengtsson har avlidit 1982-06-11.

Regementsflaggor • Nationsflaggor • Fanor • Föreningsflaggor
Heraldiska arbeten • Standar • Dräktmärken

**IVAR RYDBERGS FLAGGFABRIK
KARLSHAMNS FLAGGFABRIK**

Tel. 0454/103 66 292 00 Karlshamn Tel. 0454/103 66

Nya regementsofficerare

Jimmie Thornberg
Född 1959-12-20
Löjtnant 1982-09-30

John Manne
Född 1959-05-08
Löjtnant 1982-09-30

Anders Johansson
Född 1960-11-27
Löjtnant 1982-09-30

Nya kompaniofficerare

Anders Bagewitz
Född 1954-10-02
Fanrik 1982-08-26

Stefan Bengtsson
Född 1957-12-27
Fanrik 1982-08-26

Apropå "Operation Norrsken"

(Major John W Jämtfjäll)

Då jag läste Arménytt 2/82, där man med bilder och en kort text redogjorde för försvarsmaktsövningen Operation Norrsken, så föll mej osökt i minnet en annan vinteroperation, nämligen den Jämtlandska arméns fälttåg i Tröndelagen under slutet av år 1718.

Jag avser inte att redogöra för själva fälttåget eller den komplikera underhållstjänsten, vartill skulle krävas många tidsningsnummer, utan bara göra en jämförelse mellan vår tids möjligheter att förflytta stora truppstyrkor till avlägsna mål och något omkring utrustningen med förhållandena för två-hundrasetio år sedan.

Tilltransporterna för Operation

Norrsken 1982 skedde med flyg, järnväg och landsvägstransport och var i stort sett avslutade inom ett dygn. Därunder kunde knappast några svårigheter uppstå med förbandsens underhållstjänst. Verksamheten utfördes i fredstid, men med hänsyn till tänkta fiendliga störningar. År 1718 var Sverige i krig, men marschen till samlingsområdet i västra Jämtland kunde genomföras utan hänsyn till fiendliga störningar.

Innan jag börjar min redogörelse för Jämtlandska arméns tilltransport, som skedde till fot och till häst på vägar vars dåliga standard ingen av deltagarna i Operation Norrsken har möjlighet att göra sig

en föreställning om, skall jag helt kort nämna något om det allmänna läget i landet år 1718.

Det stora Nordiska kriget närmade sig sist slut. Sverige hade förlorat Finland och alla stormaktstidens landområden på andra sidan Östersjön. Huvuddelen av landets stridskrafter var slagna i strider utanför samländens gränser.

Resterna av finska armén, som efter ryssarnas erövring av Finland överfört till Sverige, var till större delen förlagda i kustområdena från Nyköping i söder till Umeå i norr.

Ett intensivt arbete pågick för att uppsätta och utrusta nya stridskrafter inom landet.

För att bryta inringningen avsåg konungen, att med huvudarmén anfalla Sydörnge och med den så kallade Jämtlandska armén ta Trondhjems län (Tröndelagen).

Sverige var starkt beroende av livsmedelstillförsel utifrån, framför allt av spannmål. Även om avspärningen "lackte", så var svårigheterna nu stora.

Generallöjtnant Carl Gustaf Armfeldt, som tidigare varit chef för de finska styrkorna, fick den 9 mars 1718 officiellt befälet över Jämtlandska armén, som bestod av följande trupp förband:

Svenska
Jämtlands regemente, som var indelt och inkallat för vägarbeten i västra Jämtland.

Helsinge regemente, också indelt,

Helsinge tremanningsbataljon, uttagen bland rötebönderna,

Jämtlands kavallerikompani, också indelt förband.

Finska
Österbottens regemente (huvudellen), förlagd inom Södermanland,

Tavastehus regemente, Finska värvade bataljonen och Åbo länks kavalleriregemente, förlagda inom Stockholms län,

Åbo länks infanteriregemente och Nylands kavalleriregemente, förlagda inom Uppsala län,

Björneborgs infanteriregemente och Karelska kavalleriregementet

(huvudellen), förlagda inom Västmanlands län,

Nyländs infanteriregemente, förlagd inom Gästrikland,

Savolax och Viborgs infanteriregementen, förlagda inom Medelpad.

Detachement ur Österbottens regemente och Karelska kavalleriregementet samt kapten Långströms Frikompani i trakten av Umeå.

De finska förbanden var starkt reducerade, men räknade ändå omkring tusen man flera än de svenska. I de finska förbanden kunde knappast någon förstå svenska och även general Armfeldt hade svårt att uttrycka sig på vårt språk.

Väderleken var oցynnansam. Snösmältningen var sen. I Jämtland snoade det i början av juli och snön låg kvar ännu den 8. Senare var sommaren och hösten mycket regnig vilket gjorde de tidigare dåliga vägarna nästan ofarbara.

Konungen hade anbefatt att Armfeldts styrkor skulle vara samlade vid Duved i västra Jämtland den 4. augusti.

Österbottens regemente, som hade längsta vägen, bröt upp från Nyköping den 16. juni. Detta förband, Björneborgarna och Karelska kavalleriregementet gick över Hedesunda, Ockelbo, genom Härtedalen till Jämtland. Övriga regementen gick över Dalälven vid Alvkärleö och kustvägen till Sundsvall och vidare västerut till Jämtland. Umeåförbanden gick troligen över Stugun till Duved.

Från Stockholm fördes sjövägen ett tiotal artilleripjäser till Sundsvall och drogs sedan landsvägen till Jämtland. Här till åtgick 150 hästar. En 18-pundig kanon måste lämnas i Bräcke på grund av den dåliga vägen!

Förflytningen skulle ske i dagsmarscher om två mil. Efter två dagar inlades en vilodag och så vidare, sön- och helgdagar oräknade. Alla sjuka, som kunde transporteras, skulle medföras.

På grund av den långa förflytningstiden – en månad eller mer – för många förband uppstod naturligtvis problem med livsmedelsförsörjningen.

Soldatens månadsbehov var beräknat till:

2 lispond (17 kg) torrt bröd eller
1/4 tunna spannmål,
2 kanner (5,2 liter) ärter,

½ mark (0,21 kg) salt
1/4 mark (0,1 kg) tobak,

1 lispond (8,5 kg) kött, som kunde ubytas mot smör, fläsk, torrt fisk eller sill.

Utöver soldaternas egen utrustning medförsdes på trossen i varje kompani kopparkittlar för tillredning av mat, brödkorgar och vattnesläckar av läder.

De livsmedel, som inte kunde medförsas vid avmarschen, skulle anskaffas i orter, som man marschade igenom, men på grund av missväxt i landet, i synnerhet inom de områden, där trupperna förflyttades, var spannmål och brödtillgång ringa eller ingen (inom Norrlandslen drygade allmogen ut sitt mjöl med bark och ljungknopp!).

För att försa de trupper, som förflyttades kustvägen, med bröd

så tvingades städernas borgare under kronobetjäningens uppsikt att baka både dag och natt. Brister uppstod ändå och det berättas att Tavastehus läns regemente under överste Meideli, som marscherade sist på kustvägen, inte erhöll bröd förrän i Sundsvall.

De mer än 3700 hästar, som ingick i förbanden, ansågs inte behöva annat foder än vad som kunde betas längs vägarna. Ju fler förband, som passerade, ju längre bort från vägen måste bete söks och det förekom att inte heller böndernas grödor lämnades i fred.

På grund av marschstrapatser och språksvårigheter uppstod naturligtvis kontroverser, i synnerhet mellan kronobetjäning och officerare, när inte livsmedel, ved m m kom fram till nattkvarteren såsom

INREDER VÄXTHUS

*Ring gärna och
begär offert!*

Fasta och rörliga bord.
Rännbord, Bordsbevattnings och Dysbevattnings. Kombinerad skugga och Isolering.

Backstigens Montering o Service

Pl. 955, Kärråkra, 281 00 HÄSSELEHOLM
Telefon 0451-156 52, 101 77

MILITÄRER — HÄSSELEHOLMARE

GÖR ETT BESÖK PÅ

Montenegros Pizza
vid T 4

Njut av en välsmakande pizza i lokalen
eller ta med hem.

ÖPPET ALLA DAGAR
mellan klockan 16.00–23.00.

Välkomna!

Stojan Bjelajac — Zlojutro Zivko

Telefon 0451-853 90

väntat. Så berättas t ex att en officer vid Savolax regemente piskade en länsman, vilket spred stor oro bland kronsens representanter.

Med hänsyn till att fälttåget skulle vara över vintern kan det vara av intresse att se vad soldaternas beklädnadsutrustning bestod av:

Hatt eller carpus (mössa med nerfälbara klaffar) gula strumpor, blå rock, skinnbyxor, 2 halsdukar, 2 par skjortor, 1 par skor med spännet och 1 par handskar.

Kavalleristen var försedd med skinnväst eller livstycke och stövlar.

Endast vid en del förband var

manskapsutrustning kappa eller payrock.

Beklädnaden var givetvis inte tillfyllst under vinterförhållanden och speciell vinterutrustning fanns inte heller.

Som sammanfattning kan sägas att vår moderna försvarsmakt kan på ett dygn ungefär samla 23 000 man från Svealand till övre Norrland om järnvägar och landsvägar är intakta. År 1718 tog det många veckor att samla knappast hälften så stor styrka från Svealand till västra Jämtland. — Jämförelsen visar en enorm utveckling. Det är under lång tid säger Ni kanske? Visst

förefaller hösten 1718 vara långt uvägten och i vår tid, då utbildningsansvariga knappast anser det lönat att studera historia så långt tillbaka, kan det vara svårt att föra tankarna dit. Men, kara läsare, tänk efter hur långt bakåt i tiden Du har anhöriga, som minns. Vi som nu är i 70-årsåldern kan ha haft en farfars farfars far, som minns vintern 1718!

Sakuppgifterna till ovanstående är tagna ur Armfeldts Karoliner av krigshistorikern Gustaf Petri och ur Jämtland och Härjedalens historia, band 3, av Janrik Bromé.

Till regementets värnpliktiga

Regementets kamratförening bildades 1935-09-01.

Kamratföreningens ändamål är att utgöra en föreningslänk mellan nuvarande och förutvarande såväl fast anställda som värnpliktiga, som tillhör eller tillhörte Skånska trängregementet, värda regementets traditioner och befördra ett godt kamratskap.

Kamratföreningen har två träffar under året – en i samband med Regementets Dag i maj och en under hösten, vanligtvis i november månad.

Regementets och kamratföreningens tidning *SNAPPANEN* utkommer med två nummer per år, omkring en månad före vår- resp höstträffen. Där finns orienteringar om vad som händer vid regementet, aktuella artiklar samt någon historisk artikel.

Årasavgiften för medlemskap i kamratföreningen är 20:- kronor. Värnpliktiga under grundutbildning dock endast 10:- kronor. Ständigt medlemskap 300:- kronor.

Kamratföreningen har en kamratnål, pris 15:- kronor samt en

grammofonskiva, innehållande samtliga trängens marscher, pris 40:- kronor. Nälen och grammofonskivan kan köpas av sekreteraren.

Varje kompani utser vid utbildningsårets slut kompaniets "Främste soldat", som av kamratföreningen tilldelas föreningens fana i miniatyr och diplomet. Av regementet erhålls en jetong.

Anmäl till kompaniassistenten om Du önskar bli medlem i kamratföreningen.

Välkommen i kamratföreningen!

Så enkelt och bekvämt
är det med
SparbanksGiro!

Nu kan du betala alla räkningar hemma
– både postgiro och bankgiro

Sparbanken Göinge

Fältlasarett på T 4 bättre än Nato-sjukhus

(Redaktör Harald Garton)

Det var inte någon dramatik kring utgången. På operationshordet låg särmarkörer.

En stor roll i Sydfront har Skånska Trängregementet, T 4, i Hässleholm. En livförsäkring för soldaten som fått ett skott i sej eller kanske något mycket värre. Överste Rune Morell kan med stolthet visa upp regementets fältsjukhus beläget i terrängen utanför Hässleholm. Arméstabsläkaren Ann-Marie Göransson, som inom parentes är landets enda kvinnliga överstelöjtnant, informerade om fältsjukhuset vid en visning av detta i helgen och doktor Bengt Jeppsson visade runt.

Det var en gigantisk samling tält. Upplästa valvbågar av plastdukar ingår i det nya system som tagits fram. En rad likvärdiga sektioner som läses ihop med så kallade dragspelskorridorer i önskad storlek. Uppförandet av sjukhusanläggningen beräknas till tio timmar men i fallet "Hässleholm" var tiden endast åtta, enligt kapten Uno Nilsson.

Fältsjukhuset är självlösljusande beträffande el från ett eget kraftverk, vatten kan hämtas från, vad man kallar åar och sjöar med tjänligt badvatten, och genomgår en reningsprocess. Kapaciteten är 30 kubikmeter per dygn. Uppvärmningen av lokaliteter och vatten sker från ett eget vedeldat värmeverk.

Utrustningen kan mäta sej med lanssjukhuset i Kristianstad, och vid jämförelsen med ett amerikanskt Natosjukhus ligger det svenska rent av före. Sydfronts 24 000 soldater kan känna sej säkra ifall något skulle hända dem. En personal på 390 personer står redo i sina olika funktioner. Sjutton lä-

kare, nio tandläkare, en veterinär och två apotekare samt sköterskor och sjukvårdare ligger i ständig beredskap för att ta hand om sjuka och eventuellt sårade. Man kan ta emot 200 patienter varav 20 på intensivavdelningen. 35 operationer per dygn kan genomföras och i nödläge upp till 55. Röntgenavdelningen klarar av avancerade undersökningar och apoteket är välförsett. Labbet förestås av veterinären som även är laboratorieutbildad.

Man får hoppas att fältsjukhuset inte behöver taga emot några sårade och av olyckshändelse drabbade soldater. Däremot får man räkna med sjukdomsfall som måste in-

Idrottskrönika

(Kapten Yngve Löfgren)

MID S mästerskap för vpl i terränglöpning och skjutning

Bästa förband T 4

För att stimulera intresset för militär femkamp har skapats ett nytt mästerskap i terränglöpning och skjutning inom Södra militärområdet.

Regementet fick ställa upp med tre man i grenarna banskjutning Ak 4, banskjutning kpist och terränglöpning 6 000 meter. Wendes artilleriregemente (A 3) var arrangör. Tävlingen fick kraftigt genomsvar från förbanden inom militärområdet. Cirka hundratals deltagare per gren. T 4 vpl klarade sig mycket bra i konkurrensen och lyckades bli bästa förband i lagtävlingen. Detta på grund av jämna placeringar i samtliga grenar. T 4 fick dessutom en tredjeplacering i banskjutning Ak 4 genom Christer Hjalmarsson. I banskjutning kpist lyckades Bo Kretz placera sig som 4. man, i den avslutande terränglöpningen sprang T 4:s Torbjörn Larsson, banlöpare från MAI och Benny Nilsson, fotbollsspelare i Hässelholms IF, samt Thomas Wirytz och belade platserna 14, 17 och 18.

Skytte

Att äga och kunna hantera ett vapen har väl i alla tider varit varje svensk pojkes dröm och att träffa ett uppsatt eller rörligt mål exakt i centrum med vapnets projektil, i tävlan med likasinnade, har alltid skänkt glädje till och uppskattning av kamraterna till den som lyckats. Skytte av olika slag och med olika vapen har intresserat och stimulerat skyttar, numera av båda könen, både militärt och civilt. Från Reservofficersförbundets idrottskommitté har resultatlista inkommit från deras tävling med kpist på hemortens banor i maj detta år. Ur denna lista kan inhämtas att RO/Kn t Holmerup, som vanligt frestas man säga, ligger i topp. Segrade gjorde han visserligen inte

T 4 lag – bästa förband – i MID S mästerskap för vpl i terränglöpning och skjutning tillsammans med chefen för idrottsavdelningen, kaptenen Claes Lindkvist.

Överste Adolf Johnssons vandringspris

Den årligen återkommande tävlingen om detta vandringspris genomfördes i år tidigt efter semestertiden för att bereda så många som möjligt chansen att få delta innan stormanövern Sydfront skulle börja.

Varieté befälskår tävlar i var sin klass och tävlingsmomenten är nu sedan flera år så permanentade så de betraktas som tävlingsregler. Prisskjutning är den första grenen som genomförs och blir därmed en tävling i tävlingen. Många skaffade sig här medaljer eller kompetens för högre valörer samt penningbe-

löning. Deltagarna fick sedan visa sina färdigheter i bilkörsning kör-gård, KAK:s manöverprov, avståndsbördning och precisionskast med handgranat. Inför den avslutande orienteringen fick deltagarna startnummer efter tidigare visad skicklighet. Deltagare med lägst straffpoängen tidigare startade först, vilket innebar att förste man i mål var totalsegrare. Detta stimulerade kamplusten genom att tävlingsdeltagarna visste att varje tävlande man lyckades passera eller springa ifrån före mållinjen gjorde att man kom före i prislistan. Som vanligt gav tävlingen glädje och kamplust och lyckades någon mindre bra än en gren lovade han att nästa gång så ...

Resultat:

Regoff: 1. Lt Stefan Johansson, 2. Mj Ulf Råvik, 3. Kn Nils-Arne Hårdenvärd.

Kompoff: 1. Kn Nils-Olof Sandberg, 2. Kn Björn Sjöstrand, 3. Kn Tommy Johansson.

Plutoff: 1. Fj Bengt-Åke Eliasson, 2. Fj. Thomas Levin, 3. Fj Arne Thuresson.

Sista kontrollen är passerad. Regoffklassens segrare i Överste Adolf Johnssons vpr, löjtnant Stefan Johansson, tar nu sikte med en kraftfull spurt mot målet.

Garnisonsfälttävlan

Den årligen återkommande fälttävlan mellan P 2 och T 4 gick av stapeln i år med T 4 som arrangör. Nytt för i år var att deltagare även från kompoffleden deltog. Tävlingen avslutades på Åsljungagården, där även regementenas chefer mötte upp.

Segrande förband blev i år T 4, men P 2 lovade att nästa år ta revansch. Tävlingen omfattade skjutning, handgranatkastning samt bilkörsning (fyra prov) eller fotorientering.

Lagtävlan: 1. T 4, platssiffra 50, 2. P 2, platssiffra 65.

Bilkörning: 1. Fj 1 Pettersson, T 4 15 prickar, 2. Fj Allan Ericsson, T 4 44 och 3. Kn Olthan Nilsson, T 4 48.

Fotorientering: 1. Fj L Claesson, P 2 28,09 prickar, 2. Fj C A K Nilsson, P 2 31,35 och 3. Fj K Brorsson, T 4 31,45.

Här får orienteringlöparen fänrik Stefan Bengtsson startanvisningar av startchefen, fanjunkaren Knut Johansson, i fälttävlan mellan P 2-T 4.

Regm nattorientering

Nattorienteringen arrangerades av P2 med samlingsplats vid Jeppavallen i Höör. Som banläggare utnyttjades för omväxlings skull Höörs orienteringsklubbs Anders Karlsson, som hade stränga kluiga och svåra banor. T 4 hade deltagare endast i H 21-klassen.

Resultat: 1. Vpl Per Andersson, 4 kompaniet
2. Kn Claes Lindkvist
3. Fj Kenneth Brorsson

Soldatprov

CA-provet, fotmarsch 30 km eller cykling 100 km är idrottsavdelningens närmaste aktivitet i höst. Ett konditionsstärkande prov, som i år går över Näsinge- och Göingeåarna, med start i Västra Ejaröd.

Övrigt

Förutom ovan relaterade tävlingar pågår ju ständigt konditionsstärkande aktiviteter av en mängd olika slag, dels ordnade genom idrottsavdelningens försorg och dels enligt egna initiativ. Men det är inte bara aktiv och reservanställd personal som utnyttjar möjligheterna till att stärka konditionen utan även pensionärer av båda könen, som jag har haft nöjet att träffa på ute i "spåret". Speciellt träningsvillig tycker jag att if döversköterskan Anna-Lisa Haglund är, då hon, med en glimt i ögat, pressar fram sin cykel över backarna. Säkert är det många fler som kontinuerligt motionerar och det tycker jag alla som kan skall göra.

Trean i klass H 21 vid RegM fältävlan, löjtnant Stefan Johansson, jagar fanjunkaren Thomas Levin mot målet för fria orienteringen.

Fältävlan

Regementsmästerskap i fältävlan arrangerades av idrottsavdelningen. Tävlingssättet var runt Tyringe med skjutbana och finfin orienteringsterräng. Fältävlan består av tre grenar: Skjutning, punktorientering och fri orientering. Skjutningen genomfördes i år på samma sätt som Svenskt Skidskytte på korthållsavstånd - 50 meter. Striden om mästartiteln i den fria orienteringen stod mellan kn Tommy Johansson och fj Kenneth Brorsson i H 21, där den sena-

te med sin orienteringsrutin tog slutseatern. I H 43 fick den i tävlingssammanhang icke ekända Allan Ericsson första plats. Nykomlingen lt Stefan Johansson gjorde en bra prestation i H 21 och belade den 3. platsen.

Resultat:

- H 21 1. Fj Kenneth Brorsson
- 2. Kn Tommy Johansson
- 3. Lt Stefan Johansson
- H 43 1. Fj Allan Ericsson
- 2. Fj Rolf Götzenquist
- 3. Fj Bertil Lindqvist

INGVAR NILSSONs SERVICESTATION AB
SHELL – GRÖNÄNGSPLAN
HÄSSLEHOLM – 0451-100 83

★ STORKIOSK med lågpris på Cigarettklippor - Kaffe - Chokladkartonger m m. Fotostatkopiering - Penninglotter - Tips och Lottoinlämning - Uthyrning av VHS-Videokassetter.

- TILLBEHÖR och RESERVDELSBUTIK. DEX bildelar
- MASKINTVÄTT ● SJÄLVSERVICEHALL ● TELEFONHYTT
- SHELLVERKSTAD som drivs av rallybröderna LEIF och JOHN NILSSON

Sparbankskortet kan Du använda hos oss

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

FÖRSVARSUPPLYSNING

(Överstelöjtnant Erik Oldensten)

Överbefälhavarens anvisningar för försvarsinformation utbildningsåret 1982/83

1. Bakgrund

Världsläget har under det gångna året inte blivit bättre när det gäller rustningar, oroshärder och krig. I samtalena om rustningsbegränsningar gör stormakterna ytterst små framsteg. Händelserna runt Falklandsöarna har visat en gång att stater är beredda till krigshandlingar för att nå politiska mål.

Sveriges förhållande till främmande makter är i stort oförändrat, även om höstens ubåtsincident medförde frysningar i de diplomatiska och militära kontakterna mellan vårt land och Sovjetunionen. En fortsatt spänning kan marcas runt Nordkalotten, där Sverige befinner sig i intresseområdet för både NATO och WP.

I världen liksom i en rad andra länder utbreder sig rådslan för kärnvapenkrig. Fredstörarna har bl a därför fått flera medlemmar och upplevt ett ökande engagemang. I sina extrema former propagerar fredstörarna för en en-

sidig svensk nedrustning, dels som gott exempel för andra länder som förväntas följa efter, dels därför att vårt konventionella försvar förklaras odugligt i denna värld av kärnvapen.

Samtidigt visar opinionssiffror från Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar att en stor majoritet av svenska folket vill ha ett väpnat försvar och att vi, vid ett eventuellt militärt angrepp mot oss, skall bjuda motstånd även om utsikterna till framgång ter sig osära.

De tidigare omfattande diskussionerna kring en kärnvapenfri zon i Norden har mattats något, men frågan är fortfarande politiskt aktuell.

2. Inriktningar i informationsarbetet

Försvarsinformationen bör inriktas på att förklara

- försvarsbeslutets 1982 konsekvenser

- det militära försvaret som en väsentlig grund för den svenska alliansfrämja säkerhetspolitiken

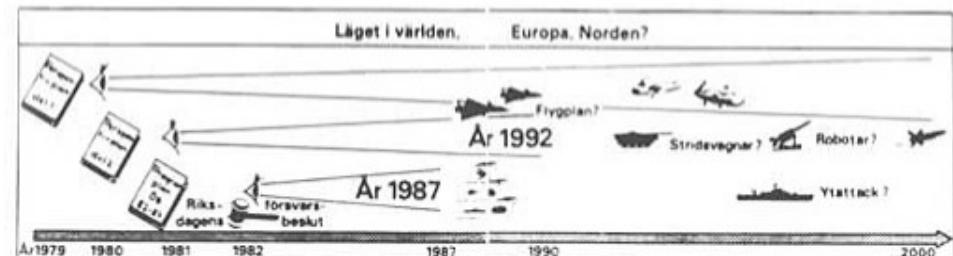
- det konventionella militära försvarets betydelse i kärnvapenåldern

- den fortsatta betydelsen av ett balanserat sammansatt militärt försvar, grundat på den allmänna värnplikten

- det nödvändiga i att reducera försvarsmaktens fredsorganisation för att stärka krigsorganisationen

- betydelsen av större övningar av typ NORRSKEN, vintern 1982, och SYDFRONT, hösten 1982, som ett led i vår säkerhetspolitik och för att öva en omfattande och komplicerad apparat.

HJÄLP TILL ATT LÄMNA SAKLIG FÖRSVARSPINFORMATION!

Försvarsbeslutet 1982 – konsekvenser på kort och lång sikt.

Världens största fotmarsch - NIJMEGEN - för första gången T 4-deltagande -

(Major Per Nehler)

Inför Nijmegen, träningsläger i Skäldeviken i mars, 4,5 mil på två dagar.
Från vänster Anders Estberg, Jonas Rydberg och Mikael Lindén.

Nijmegenpartör

a) före, under träningsläger lördag–söndag med 3–4 mils marscher med start klockan 0400 resp dagar

- vad är det vi håller på med?
- organiserat vansinne!
- säger Du Nijmegen, åker Du i Almaän...
- vad är det vi håller på med?
- man borde undersökas...

b) Under Nijmegenmarschen och efter

- fantastiskt
- det är ju helt obeskrivligt
- vilken känsla!
- kunde aldrig fatta detta
- härligt land
- vilken fest
- vilket gott öl!
- vilket fint minne

32 nationer, 22 tusen deltagare, varav cirka hälften i uniform, fyra dagars fotmarsch i högsommarmärke, drygt fyra mil om dagen med 10 kg packning, 1,3 miljoner åskådare – jag det är Nijmegenmarschen!

I år avverkades 66. omgången av det världsberömda kraftiprovet, med 400 svenska deltagare. Deltagarna representerade de flesta delarna av vårt totalförsvare med tonvikten på frivilligförsvar. Några få civila svenskar deltog också. P 6/Fo 14 svarade även i år för arrangemanget på såväl hemmafron-ten som i Holland och det med den här! Chefen för hemvärns- och frivilligavdelningen, major Gunnar Thulin deltog i år själv tillsammans med försvarsmästregementschefen, översten av 1. graden Curt Hasselgren, en strong prestation!

T 4 representerades för första gången av löjtnanterna Lindén, Rydberg och Westberg samt författaren av dessa rader. För att redovisa allt, så var vi från början tio anmälda, men efter hemmaslit med träning och andra intressen blev vi bara fyra. Herrar löjtnanter påstod till vem som ville höra på att "Pelle Nehler ville gå Nijmegen, så därför måste vi delta", hoppas att nu ingen trodde på detta.

Fråga mig inte hur man kommer på något så "vansinnigt" som att anmäla sig till Nijmegen-marschen. Att frivilligt, på semester, få betala för att gå drygt fyra mil om dagen med packning. Stiga upp klockan 0240 för att köra med 8000 andra i samma frukosttält och där-efters starta ca klockan 0430 till-sammans med 22 tusen deltagare! Efter att ha deltagit kan jag bara konstatera att denna helt fantastis-

ka erfarenhet och upplevelse är något jag inte skulle vilja ha ogojt! Den uppfattningen delar vi nog alla. Inte minst att dömma av alla dem, som är efter år deltar i Nijmegen.

Antingen faller man för stämningen, utmaningen, upplevelsen för öga och öron, glömmer värkan-de fötter och rygg och blir helt fantast för Nijmegendeltagande, eller sager man aldrig mer. Den senare kategorin kanske gör det på grund av för dåliga förberedelser, hem-matträningen och brist på kondi-tion. Det är bara att konstatera att för att genomföra Nijmegen och ha behållning av deltagande behövs det träning och åter träning innan Hollandsfärden. Starta direkt efter jul inför Nijmegen 1983!

Översten av 1. graden Curt Hasselgren med adjutant, major Gunnar Thulin och hedersvakt ur P6/Fo 14.

Myllrande, bullrande träng rasplats med sjukvård och förfriskningar. Mikael fyller på del av dagsranson, ca 10 liter vätska per marschdag.

Svenska sjukvårdsställt i lägret, omplästring och vän-tan. Få svenskar bröt, dock totalt mer än 2500 deltagare, främst beroende på värmen.

På marsch i Holland, oändliga turenfotade kolonner så långt ögat når.

Rast i det gröna från vänster Per Nehler, Jan Möller, Mikael, Lindén, Jonas Rydberg och Anders Bratt.

Utdrag ur dagbok från Libanon

(Kapten Uno Nilsson)

Jag hade förmånen att få åka till Cypern som FN-soldat under tiden april–november 1981. Jag tjänstgjorde som väbel eller sjukvärds officer, som är en rättare benämning av arbetsuppgifterna. Eftersom det var första gången jag skulle tjänstgöra i FN-tjänst beslöt jag mig för att skriva dagbok under hela tiden. Det skulle ta väldigt stor plats att redovisa mina intryck från Cypern. Allt var mycket intressant, givande och spännande. Resultatet blev ca 800 fotografier med kameran. När min familj hade åkt hem efter tio veckor på Cypern fick jag tillfälle att åka över och tjänstgöra vid svenska FN-sjukhuset i Libanon. Där skulle jag vara en dryg vecka, varav två helgdagar. Målet med resan var att jag skulle sätta mig in i hur sjukhuset fungerade och framför allt hur den materiel som även vi vid 5. komp T 4 har, fungerar i verkligheten.

Jag tror att en ordlista skulle vara väl på plats för att förklara alla konstigheter.

C PX:et = marketenterichefen
SWEDMEDCOY = svenska FN-sjukhuset

Jallastreet = den lilla affärsgatan utanför SWEDMEDCOY

FARA = fasta radion

QM = kvartermästare

HQ = staben

CO = kompanichefen

Jalla = (efter arabiska och betyder bråttom) kraftig diarré

Storstinky = hälsovårdsinspektör

Medevac = hämtning av skadade med helikopter eller ambulans

OP-vecka = tjänstgöring vid en obserationspost

Movecon = chef för FN flyg

I södra Libanon är ca 6 000 FN-soldater från olika nationer grupperade. De kommer bl a ifrån Senegal-senbatt, Fidjibarna-fibatt, Holland-dutchbatt, Nigeria-nibatt, Ghana-ghanbatt, Irland-irishbatt, Nepal-nepbatt, Norge-norbatt, Frankrike-frenchlog (underhållsbatt), Italien-italair, Sverige-SWEDMEDCOY.

Artikelförfattaren på väg till Beirut i Libanon med konvojen från SWEDMEDCOY.

I Naqouranytt, ett nyhetsblad från SWEDMEDCOY, kunde man läsa veckan innan jag skulle åka dit att 50 dödades och 250 skadades vid en explosion i Beirut. UNIFIL HOUSE bombhotat, 9 eldstrider varav en hos norrbatt, sju hos dutchbatt och en hos fijibatt. Under veckan hade 29 överflygningar rapporterats.

SWEDMEDCOY bestod av 145 kvinnor och män. De kunde ta hand om alla skador och sjukdomar. Under det första året svenska tjänstgjorde vid sjukhuset behandlades 10 889 patienter, 5 545 var UNIFIL personal och 5 344 var civilibaneser. Där utfördes 493 operationer. Under tiden utfördes 97 medevacs, varav 84 med helikopter.

Förutom operationssalar finns intensivvård, medicinvård, infektionsvård, en vårdavdelning i reserv, röntgen, laboratorium, tandläkare och apotek.

Häll. Jag reagerade inte särskilt mycket men började så småningom att fundera på om det var dags att ta skydd eller inte. De som hade varit i Beirut en tid sa att såmå händar många gånger om dagen och det är inget att bry sig om. Att jag inte reagerade på skottlossningen trots jag kan bero på att vi hemma var så mycket med lösa skott på våra övningar. Alltså en negativ inläringseffekt. Killarna på UNIFIL HOUSE berättade att de hade blivit bombhotade veckan innan. Då hade en bomb exploderat i de palestinska kvarteren. Minst 50 dödades och 250 skadades. C PX:et kom kl 1215 och vi gjorde uppsättning i lastbil. Vi rullade ut med lastbilen i den tåta och förvirrade beiruttrafiken.

Kl var nu 1230 och vi var på väg mot Naqoura. Konvojen bestod av tre lastbilar och en skåpbil. Det märktes att chauffören var van att köra bil. Det rörde sig helu tiden om milimetrar för att klara upp situationerna som uppstod i ett.

Vi passerade PLO:s område och vid den checkpointen var soldaten (ja han var egentligen civilklädd) lite vrång. Lastbilen framför oss var lastad med lädor från Seacypen och PLO:aren ville titta i dessa men det ville inte föraren. PLO:aren viftade lite demonstrativt med

sitt vapen men det ändrade inte på förarens uppfattning. Hur skulle det då gå för oss? Helt plötsligt kom där ut en annan PLO:are från buskaget och gav order att vi skulle köra vidare. Alla civila bilar visiterades mycket noga. Kl 1445 passerade vid Fidjibats checkpoint och vi var helt plötsligt inne i FN-området. Nu var vi framme hos holländerna och det var inte långt kvar

Fidjibarnas tandläkare behandlar en av soldaterna, som skall återvända till Fidjibarna.

till Naqoura. Resan var en upplevelse trots den hårdta trafiken. Vi hade passerat både Saïda och Tyr. Vi hade sett bombad hus och den bombad bron över Litanifloden.

Vi hade passerat checkpoints som var bemannade med syrier, libaneser, PLO:are och olika FN-förband. På vägen ner hade vi hört ytterligare en skottlossning men vi såg inget. Nu såg vi Naqoura och

PRIPPS

TRADITION • KVALITET

Telefon 044/11 54 40

det hade jag aldrig kunnat drömma om när jag lämnade min ansökan. Vi körde fram och parkerade på helikopterplattan. Klockan hade blivit 1500. Kompanichefen major Björheden kom fram och hälsade oss välkomna. Vi blev tilldelade värslin guide.

Idag är det den 8/10 och jag skulle följa med Håkan Andersson ut på en inspektrundan i aera of operations AO.

Vi skulle köra i en konvoj om två bilar. En liten terrängbil och en Ford transitbuss.

Vi körde mot Tyr Baracks och passerade både Hadets killar och PLO soldater. Efter en liten stund var vi inne i Fijibats område och hinnade så småningom på deras HQ. Vi gick till deras sjukstuga för att inspektera sjukvårdsutrustning och läkemedel. Vi blev väldigt väl mottagna av all personal där. Chefsläkaren gick omkring med oss och visade vad de hade för material.

Efter inspektionen hos Fidjianerna skulle vi åka till Nibatt och se deras sjukstuga. Vi passerade åter Dutchbatt, Irischbatt för att så småningom komma till Ghanbatt. På vägen dit passerade vi också UNISEF sjukhuset i Tibbin. Vi gjorde också en snabbvisit hos Normaintcoy. Hos Ghaneserna blev vi lika väl mottagna som hos fidjianerna.

Efter en måltid i deras mäss var det dags att åka hemåt så vi var säkra på att komma igenom Sixten (Hatats) chekpoint. De stänger

Inspektion av de olika bataljonerna i "area of operations".

klockan 1800 och det var bäst att åka i tid. Plötsligt hörde vi på radiot att det varit skottlossning i Irischbatts område. En död och fem svårt skadade. Vi hörde också ordern till Swedmedcoy om medevac. Därefter fick det inte sätta nägot om händelsen på radion och vi undrade naturligtvis vad som hade hänt. Eftersom vi befann oss i norra delen av Irishbatts område skulle det bli spannande att se vad som skulle hänt. Vi var utrustade med skottisakra västar, hjälm och pistoler men vad hjälper det. Vi var nu inne i Senbats område och snart ute bland PLO:arna igen. De hejade och vinkade glatt med sina vapen. Småkillar som var cirka

10–12 år stod där med vapen som var längre än de själva. Några satt till och med i bilar som var utrustade med automatkanoner.

Nu såg vi camp Silvia och vi förstod att där var nog full rulle nu med tanke på skottlossningen. När vi passerade vakten blev vi informerade om händelsen och att fem skadade hade kommit in med helikopter.

Omkring kl 1200 den 11/10 lastade vi in i mercan och styrde mot Tiberias i Israel. Det blev en härlig tur med skiftande vyer. Vi passerade bla Maria Magdalena huset, Bergpredikarens berg, havsvattenlinjen ner mot Tiberias och Genesethsjön. Där körde vi runt lite

och hinnade så småningom uppe på Mechouse, där alla observatörer höll till. Där hade vi en underbar utsikt över Tiberias, Genesethsjön och inte minst Golanhöjderna. Vi körde vidare mot Nasareh. Haifa låg väldigt fint. Alla husen klättrade uppför Karmelberget. Efter några mils körsning var vi åter i Naharu.

12/10. Revelj klockan 0545. Packa ihop och sätta tack för en underbar helg. Vi åkte mot gränsen. Där kom TPC och hämtade oss, för vidare transport till Naqoura. Efter kompaniuppställningen gick jag med läkarna på ronden. De fem skottskadade som kom in med medevacen mäddade efter omständigheterna bra.

Problem uppstod med min hemresa. Italfair hade ställt in min helikopterresa till Beirut och det innebar att jag var tvungen att åka lastbil upp. Jag skulle åka med Francelogs konvoj klockan 0600 nästa dag.

13/10. Revelj 0500. Jag gick och åt frukost. Det blev ingen fransk konvoj utan TPC hade tre bilar som skulle gå upp och det räckte. När vi hade kört i fem km började det ryka från VW-bussen. Den fick vända och byta till en annan bil medan vi väntade utmed vägen. Medan vi väntade i Hadads land passerade den franska konvojen som jag egentligen skulle åkt med. Den var tungt beväpnad med pansarbilar medan vi bara hade vår väst, hjälm och pistol. Vi fortsatte

Huvudgatan "Jallastreet", som gär omedelbart utanför Camp Silvia. Omtyckt promenadplats på kvällarna fram till klockan 2100, då gatan blir tom, eftersom all FN-personal då skall vara inne i campen.

marschen in i Dutchbats område förbi Rasadija som är den palestinska flyktingkampen, mot Tyr och så småningom Saida.

När vi kom till Beirut var det en salig röra med bilar på kors och tvärs. Vi åkte till UNIFIL house och anmälde oss samtidigt som vi lämnade in våra vapen.

Klockan 1815 lyfte C-130 Hercules och efter en halvtimma var vi på Cypern. Landningen gick bra och den danske movecon hämtade mig. Vi åkte upp till campen och klockan var 1945.

Det kändes verkligen skönt att komma tillbaka till CV igen. Alla kom fram och hälsade mig välkomna tillbaka. Sedan blev det full rulle på att förbereda avvecklingen här på Cypern.

Libanonresan kan jag sammanfatta så här, FARLIK, GIVANDE, LÄRORIK, INTRESSANT, SPÄNNANDE, KUL OCH EN MASSA NYA KOMPISAR.

Välkommen till Marketenteriet T 4

Där har vi det mesta av vad en soldat behöver på sin fritid.
Exvis: Gott kaffe, te eller läsk av olika typer samt gott
bröd till humant pris.

Kioskvaror: Konfektyrer, brevpapper, frimärken, vykort,
tidningar samt kemiska varor m m

Öppet vardagar: 0845–1000
(utom lördagar) 1130–1230
1415–1530
1700–2000

ETT GOTT RÅD OM NI GÅR I BILTANKAR

Titta in till

FRIBROCKS
MOTOR AB

Eslöv — Hörrby
telefon 0413 — 139 60 0415 — 140 40

AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR

CITROËN▲

MAZDA

HÄNT VID T4

(Redaktören)

MARS

Den 8.-11. genomförde grundutbildningsbataljonen sin första bataljonsövning i trakten av Vittsjö–Vinslöv.

I övningen deltog enheter ur 111/Fo 16/18, P 6/Fo 14, P 2 och F 5.

Den 9.-10. genomförde militärbefälshavaren en kurs för trafiksäkerhetsombud vid regementet.

Den 12. var det utryckning från regionaliserad utbildning vid regementet för sjukvårdare och mekaniker.

Den 13.-14. genomfördes en speciellkurs i motortjänst för ungdom. C:a 100 ungdomar deltog.

Den 16.-18. genomförde transportkompaniet en samövning med enheter ur A 3.

Den 22.-24. april genomfördes en kurs för värnpliktiga ambulansförrare ur militärområdet.

Den 29.-1. april genomförde grundutbildningsbataljonen sin andra bataljonsövning i området Rinkaby – Bromölla – Glimakra – Vinslöv. Enheter ur P 2 och P 6/Fo 14 deltog i övningen.

Den 30. genomfördes en årligen återkommande sjukvårdsövning

med kursen "Försvars- och katastrofmedicin" från Lund.

APRIL

Den 20.-22. genomfördes en vartannat år återkommande försvarsbildning av civil polispersonal.

Den 20.-27. genomförde grundutbildningsbataljonen sin tredje bataljonsövning i området Dalby–Verberöd – Degeberga – Norra Åsum – Hässleholm – Tyringe – Eslöv. I övningen deltog också enheter ur 111/Fo 16/18, 112/Fo 17, P 2, P 6/Fo 14, P 7/Fo 11, A 3 och F 5.

Den 26. intyckte ett trafikkompani till krigsförbandsövning. Uttryckning den 19. maj.

Den 26. fick regementet ny telefonväxel och knapptelefoner.

MAJ

Den 3.-6. hade lätta pansarunderhållskompaniet samövning med en bataljon ur 111/Fo 16/18 söder Växjö.

Den 7. genomfördes reservofficersmöte, med deltagande av ca 20 reservofficerare.

SOLDATHEMMET

DITT ANDRA HEM

Servering/kiosk, samlingssal, klubbrum, studieväning, bordtennis, biljardrum och fotolab.

Kom — Trivs
Och känn Dig hemma

Tel 0451/109 01

Den 8. genomfördes Regements Dag. För första gången deltog frivilligorganisationerna med utställningar samt vid uppställningen på kaserngården.

Den 17.-20. genomförde grundutbildningsbataljonen sin slutövning – Värövning 82.

Den 26. avtackade regementschefen årsklass 1981/82, som hade uttryckning den 28.

JUNI

Den 7. skedde den första intyckningen av årsklass 1982/83. Det var kompani- och plutonsbefälsvärnpliktiga samt en omgång handräckningsvärnpliktiga som började sin grundutbildning. Ca 100 värnpliktiga ryckte in. Nyt för i år är att T 4 för första gången ubildar värnpliktiga från Västra militärområdet. Huvuddelen av årsklass 1982/83 skall ingå som brigadunderhållsbataljon i en brigad som uppsätts av 116/Fo 31.

Samma dag skedde intyckning till särskild övning för befäl för befäl ingående i en etappregementsstab med etappregementsstabskompani, en etappbataljon och ett trafikkompani. Uttryckning den 18.

Den 14. skedde intyckning till särskild övning för befäl ingående i en infanteriunderhållsbataljon. Uttryckning den 18.

Den 21. var det intyckning av sommarens medicinalvärnpliktiga – blivande läkare och tandläkare. C:a 30 utbildas vid 6. kompaniet, som från i år heter "Sjukvårdspecialkompani". Uttryckning den 13. augusti.

Den 27. började en central kurs för kvinnor tillhörande SKBR. Fram till den 10. juli skall de lära sig att framföra tung lastbil med släp samt buss.

JULI

Stor del av regements fast anställda har semester.

Utbildning pågår dock vid 1.

kompaniet (skol- och lätta underhållskompaniet) av kompani- och plutonsbefälsvärnpliktiga, vid 6. kompaniet (sjukvårdsspecialkompaniet) av medicinalvärnpliktiga (blivande läkare och tandläkare) samt vid 9. kompaniet (handräckningsvärnpliktiga).

AUGUSTI

Den 2. var det intyckning av ca 275 gruppbevälf- och E-värnpliktiga ingående i årsklass 1982/83.

Samma dag var det intyckning till krigsförbandsövning för två försvarsmirrådesunderhållskompanier. Uttryckning 08-27.

Samma dag var det också intyckning av värnpliktiga ambulansförrare ur militärområdets arméförband. Uttryckning 08-20.

Den 4. inspekterade arméstabsläkaren Ann-Marie Göransson årets medicinalvärnpliktiga vid 6. kompaniet (sjukvårdsspecialkompaniet). Inspektionen gjordes på uppdrag av Chefen för armén.

Den 20. genomfördes Krigsmans erinran för de värnpliktiga tillhörande årsklass 1982/83, som ryckt in 06-07 respektive 08-02. Arméns musikpluton (värnpliktiga) ur P 10/Fo 43 hade uppvisning under förmiddagen och spelade vid Krigsmans erinran.

Arméns musikpluton gjorde ett be jublat framträdande på kaserngården. Vi var många som med vedom tänkte tillbaka till tiden då T 4 hade egen musikkår...

Den 28. och 30. genomförde regementet högvakt vid Stockholms slott och för första gången även vid Drottningholms slott.

Den 31. var det intyckning av värnpliktiga ur militärområdets arméförband, som fram till uttryckningen 10-22 skall lära sig att kunna ingå i förbandsplatsgrupp, som upprättas bataljonsförbandsplats. Hur den nya utbildningen går till har redovisats i Snapphanens höstnummer 1980.

T4 högvakt vid Stockholms slott. Vaktavlösning.

Arméns musikpluton före sitt framträdande på kaserngården.

**BLIV MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING**

SEPTEMBER

Den 6. var det inryckning till krigsförbandsövning för en etappbataljon. Uttryckning 10-02.

Etappbataljonen var under förbandskedet grupperad i trakten av Hässleholm.

Den 25.-29. deltog etappbataljonen i övning SYDFRONT tillsammans med ca 23 000 andra deltagare ur samtliga försvarsgrupper och truppslag.

Det kompani som tillsdrog sig mest uppmärksamhet var det nya etappsjukhuskompaniet, som uppställer fältsjukhus. Under övning SYDFRONT gjorde ca 1 200 personer studiebesök vid fältsjukhuset.

Mera om fältsjukhuset i särskild artikel.

OKTOBER

Den 11. ryckte återstoden av årsklass 1982/83 in för grundutbildning. Drygt 400 F-, G- och H-värnpliktiga (meniga) inryckte. Därmed har samtliga - ca 800 - värnpliktiga anlänt till regementet för att utbildas till att ingå i en brigadunderhållsbataljon.

Under tiden 11.-29. genomförde polispersonal ur M-lan motorutbildning vid regementet.

Den 22. genomfördes Krigsmans erinran med de den 11. inryckta.

Den 23.-24. och 30.-31. genomfördes en grundkurs för bilförare tillhörande Frivilliga automobilkåren (FAK) i L-lan.

Den 26. var det inryckning av

H M Konungen besökte under övning SYDFRONT bla etappbataljonen.
Här i samtal med etappbataljonschefen, överstelöjtnant Arne Peterson.

värnpliktiga ur militärområdets arméförband, som fram till 12-17 skall utbildas till plutonsjukvårdsare.

Den 29.-31. genomfördes en förtättningskurs för A-sjukvårda- re ur Sveriges Kvinnliga Bilkårens Riksförbund (SKBR).

**Välkommen
Du också
till**

Electrolux **HÄSSLEHOLM**

Harald Johansson AB

Östergatan 17, HÄSSLEHOLM. Telefon 0451/802 60 802 66

MED EGET RESERVDESLAGER OCH EGEN SERVICEAVDELNING

Bidrag till tidningsfonden

Fr o m 1982-02-27 t o m 10-15

Medlen redovisade i den ordning de inflyttit

Malte Ohlsson, Hässleholm	15:-	Wilhelm Brock, Lund	10:-
Astrid Nilsson, Osby	29:-	Jan Palmstierna, Köpenhamn	30:-
S Harksen, Malmö	10:-	Carl Linell, Hässleholm	10:-
Lennart Jönsson, Ystad	30:-	Bertil Jönsson, Örkelljunga	15:-
Sture Björk, Ödakra	10:-	Bernt Medin, Karlshamn	20:-
Alf Persson, Hässleholm	10:-	Carl Hamilton, Härnösand	10:-
Einar Isendahl, Hässleholm	20:-	Birger Bunnby, Höllviksnäs	30:-
John Erngård, Växjö	10:-	Sven Bengtsson, Ålmhult	10:-
Valter Bengtsson, Hässleholm	10:-	Sigfrid Granbom, Atvidaberg	80:-
P G Wahlström, Malmö	5:-	Karl-Heinz Forsberg, Malmö	30:-
Tony Jönsson, Lönsboda	30:-	Lennar Hörmann, Helsingborg	10:-
Tryggve Ahlgren, Gävle	20:-	C A Sandahl, Mälilla	10:-
Erik Nilsson, Klägerup	30:-	Lars Bouveng, Lidingö	25:-
Arne Carlsson, Hässleholm	10:-	Carl Nilsson, Hässleholm	30:-
Torsten Nilsson, Oxie	10:-	Bo Lundh, Hässleholm	30:-
Ragnar Stenbäck, Växjö	10:-	Lennart Svensson, Stockholm	30:-
Gunnar Hanell, Bjäresjö	30:-	Stig Stenfeldt, Hallsberg	10:-
Knut Olofsson, Helsingborg	10:-	Erik Bergman, Trelleborg	10:-
Sture Olsson, Hässleholm	10:-	Hildegard Holgersson, Hässleholm	15:-
Håkan Lindén, Hässleholm	15:-	Lennart Franzén, Vetlanda	30:-
Lars Fahlman, Helsingborg	30:-	C A Holst, Kristianstad	10:-
Thor Lennström, Örebro	10:-	Olle Ljung-Persson, Fjälkinge	30:-
Ake Pettersson, Malmö	10:-	Hans Åkesson, Karlstad	20:-
Erik H Jönsson, Hässleholm	10:-	Sixten Weiland, Hässleholm	20:-
C-A Lindencrona, Angelholm	20:-	Anders Nicander, Bromölla	20:-
Henning Larsson, Taby	10:-	Nils Bengtsson, Malmö	20:-
Sven Alm, Stockholm	25:-	Erling Sax, Hässleholm	10:-
Rune Morell, Hässleholm	20:-	Lars-Erik Larsson, Malmö	20:-
Erik Oldensten, Hässleholm	44:-	Carl Edvardsson, Trelleborg	10:-
A Medin, Malmö	10:-	Jan-Olof Thelander, Hässleholm	20:-
Assar Kristensson, Lund	30:-	Bengt Eliasson, Stockholm	30:-
Sven Nissmo, Axvall	20:-	Alfonz Schneider, Kristianstad	20:-
Erik Linder-Aronsson, Lund	15:-	Gustaf Lindvall, Kristianstad	30:-
Ivar Petri, Båstad	20:-	Leif Thörnqvist, Bjuv	10:-
Torsten Pettersson, Hässleholm	10:-	Ove Söderquist, Kristianstad	10:-
Torsten Gustafsson, Ljungby	30:-	Claes Florén, Nyhamnstäge	30:-
Hans Kjellgren, Stockholm	30:-	P A Hallberg, Hörby	50:-
Yngve Göransson, Staffanstorp	20:-	Hjalmar Bolin, Sundsvall	25:-
Stefan Lundgren, Lund	30:-	Bertil Ramstedt, Hässleholm	15:-
Leif Pettersson, Rockneby	10:-	Sven Rosqvist, Sjöbo	25:-
Tore Holmerup, Malmö	20:-	Tomas Karlsson, Perstorps	30:-
Ingvar Larsson, Ransta	5:-	Sten Cronholm, Hässleholm	20:-
Erik Larsson, Anderslöv	15:-	Björn Sjöstrand, Hässleholm	10:-
Gunnar Ask, Lund	20:-	Magnus Gripmark, Karlskrona	10:-
Tommy Svensson, Helsingborg	10:-	Stefan Idefält, Hallsberg	30:-
Ö Bager-Sjögren, Bromma	25:-	Harry Ahlfors, Malmö	15:-
Harald Arvidsson, Linköping	10:-	Mikael Lindén, Hässleholm	15:-
Sven Pålsson, Hässleholm	15:-	Sigurd Lindstedt, Fjälkinge	30:-
Einar Tannfelt, Ålmhult	10:-	Thore Thorstensson, Trelleborg	20:-
Ulf Järnhäll, Malmö	30:-	Erik Tenfält, Halmstad	10:-
Tage Rangrost, Hässleholm	50:-	Tore Måansson, Hjo	10:-
Stig Höögren, Malmö	10:-	J-E Nilsson, Hässleholm	25:-
Owe Matton, Stockholm	30:-	E Wall, Huskvarna	30:-

Leif Bergvall, Bankeryd	10:-	Ulf Kalling, Tomelilla	10:-
Lennart Kellerman, Malmö	10:-	T Svennemark, Stockholm	30:-
Bertil Anderberg, Kristianstad	30:-	Christer Malin, Lomma	50:-
Rolf Wide, Bromma	20:-	Arvid Pettersson, Linköping	10:-
Bengt Wall, Karlskrona	110:-	Dan Mårtensson, Trelleborg	10:-
Sven Hansen, Broby	10:-	Karl-Gösta Nilsson	30:-
Arne Ohlsson, Hässleholm	10:-	Kursten Magnusson, Trelleborg	20:-
Lennart Rawenius, Hässleholm	50:-	Bertil Nivard, Hässleholm	15:-
Helge Crotta, Blentarp	15:-	Sven Vannerberg, Hässleholm	10:-
Olle Larsson, Malmö	15:-	John W Jämjäfjäll, Hässleholm	25:-
Ingvar Andersson, Hässleholm	10:-	Stig Cederberg, Hässleholm	30:-
Arvid Svensson, Häglinge	30:-	Uno Johansson, Nässjö	10:-
Selvin Ahlm, Malmö	10:-	Anonym givare	30:-
Philip Kjellin, Malmö	50:-	Olof Nilsson, Svedala	20:-
Stig Stål, Lunnegård	80:-	Ragnar Larsson, Hässleholm	10:-
Rune Glimmenius, Handen	30:-	Knut Thuresson, Hässleholm	30:-
Karl Glemark, Kristianstad	10:-	Ulf Persson, Arlöv	15:-
Berni Elander, Stockholm	30:-	Manfred Hedin, Vellinge	30:-
Hans Wickström, Lund	10:-	Harry Johansson, Hässleholm	30:-
Beine Knutsson, Kvillinge	10:-	Verner Nilsson, Hässleholm	10:-
Gunnar Palm, Svalöv	30:-	Tursten Wilhelmsson, Bjärred	30:-
B W Cedergren, Malmö	10:-	Egon Leibert, Lund	20:-
John Rosberg, Klippan	20:-	Sixten Kåbjör, Hässleholm	20:-
Thommy Henriksson, Lund	10:-	Göte Liljegran, Väsjö	30:-
Anonym givare	1 000:-	Per Ström, Hässleholm	15:-
Inge Jönsson, Osby	30:-	Bertil Bejfeldt, Trollhättan	20:-
Erland Ek, Hässleholm	10:-	Tord Bergsten, Helsingborg	80:-
G Almstig, Malmö	10:-	Summa kronor 4 449:-	
Sture Nilsson, Karlstad	20:-		
Karl Johansson, Vallentuna	10:-		
Ove Andersson, Hässleholm	10:-		
Ivar Lundström, Hässleholm	5:-		

Bestyrks
Yngve Löfgren
Kassör
Styrelsen framför sitt tack för gävorna.

75 år sedan T 4 flyttade från Landskrona till Hässleholm

(Redaktörens sanning – med verborigt tillstånd – ur tidningen Norra Skåne specialnummer med anledning av T 4 50 år i Hässleholm 1957 "Vi följer skånska trängen".)

I samband med 1901 års härordning hade önskemål uttalats, att samtliga trängkårer måtte förläggas i centralt belägna orter med goda järnvägsförbindelser samt välbelägna med hänsyn till den omfattande hästutskrivningen m m vid mobilisering.

En förläggning vid kusten ansågs alltför riskabel på grund av de störningar en fiende skulle kunna åsätta med sin flotta under den långa mobiliseringen.

De orter som ansågs kunna komma ifråga för Wendes trängkår var Kristianstad, Växjö, Eslöv och Hässleholm.

Personalen önskade vara kvar i Landskrona och föreslog därför modernisering av kasernen samt förläggning av mobiliseringsterrängen till Eslöv.

Kungl brev 1903-07-24 att Wendes trängkår fr o m 1904 Skånska trängkåren, skulle förläggas i Hässleholm.

...funnit godt i
nåder förorda...

"Kongl. Maj:t har denna dag, uppå därom gjord underdålig framställning, funnit godt i nåder förorda, att Vendes trängkår skall förläggas till Hässleholm så snart kasernetablissemang blifvit där uppfört, hvarjante Kongl. Maj:t med godkännande af kommunalstämma i Hässleholm afgifna anbud, bemyndigat Eder att i enlighet därmed sluta aftal med köpingen.

Hvilket jag till tidens vinnande, innan Kongl. Majts närliga bref i ärendet hinner expedieras, skolat härigenom meddelat.

Stockholm den 24 juli 1903.
Jesper Crusebjörn
/C H Weidenhielm

Kanslihuset under fullbordande. I bakgrunden syns stora kasernen (nuvarande kasernen von Heideman).

Hu, t o m v a r g a r...

Frågan är alltså i hamn; köpingen skall få garnison. Hur beskedet mottas i köpingen ger tidningen inte besked om. Men hörta i Landskrona kommer beskedet som en chock. I det längsta har trängkårens personal hoppats att det inte skulle bli Hässleholm. Och har gjort det med fog. Köpingen är relativt liten och till stor del okänd. Och därtill en ort, som saknar det mest: elektriskt ljus, vatten och avlopp, renhållningsverk, epidemisjukhus, samskola, kommunalhus, särskild ordningsstadga, kyrka, idrottsplats. Landskrona är i alla fall en stad med 12 000 invånare; Hässleholm har något över 2 000.

Och så mycket bättre blir ju inte bilden av den nya förläggningsorten, när Norra Skåne i samma magnumnummer berättar att "tvenne vargar voro i tisdags synliga i Brönnestad".

Trängen byggs för 526 000 kronor

696 800 kr vill byggmästarna A Åkesson och A Sjunnesson i Sösdala ha för att bygga för trängen i Hässleholm. Byggmästaren J Dähn i Göteborg är betydligt billigare. Hans anbud slutar på 526 000 kr och kronan slår givetvis snabbt till genom överkontrollanten, överste F O T Ewerlöf på fortifikationsexpeditionen i Landskrona. 587 000 kr har riksägen anslagit. Här blir pengar över!

För de 526 000 riksdalarna åtar sig byggmästare Dähn, som för övrigt även spekulerar på att få bygga kaserner i Kristianstad, att bygga en hel del. Ty det är åtskilligt som ingår i begreppet, "trängkårens nya kasernetablissemang". Nämligen det här:

- en kanslibyggnad av sten;
- en kasernbyggnad av sten;
- en kokinrättningsbyggnad av sten och trä;

MOTORSÅGAR

PROFFS EL. HOBBY

Rätt såg för varje behov

Vi hjälper Er välja bland 20-talet olika modeller.

Även ett antal beg. GARANTIRENOVERADE SÅGAR
Skyddskläder – Skogstillbehör

Våra vanliga öppettider: Vardagar 7.30–17.30. Lördagar 10.00–12.00

Hässleholms Såg- o Motorservice AB

OBS! Nya adressen: Majorsgatan 13, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-110 09

- ett exercishus av sten;
- ett ridhus av sten;
- ett vinterstall av sten;
- ett sjukstall av sten;
- en skösmedja av sten;
- en vagnbod av trä;
- en trängförrådsbyggnad av resvirke och plåtbeklädnad;
- en avträdesbyggnad av trä;
- en gödselstader av betong;
- en del schaktning-, planerings-, stensättnings-, vaganläggnings- och grusningsarbeten.

För vi det här så får
Hässleholm trängkåren

Kronan har bestämda krav, när man via länsstyrelsen kontaktar Hässleholms köping i början av 1903. Under förutsättning att Wendes trängkår förligges till Hässleholm vill man att köpingen bl a skall förbinda sig till följande:

- utan ersättning med full äganderätt överlämna till k.m.t och kronan ett område beläget invid och nordväst om köpingen fritt från alla gravationer;
- kostnadsfritt för kronan ombezörja dels att all odlad mark senast hösten 1904 är igaensädd till gräsvall, dels att alla byggnaderna på området med undantag av sju, som kronan skall inlösa för summor varierande mellan 800–1 500 kr samt Kärtäkra

gård med uthus, vid markens överlämnade till kronan ar borttagna och tomtplatserna jämnades;

- att den 1 oktober till kronan kostnadsfritt överlämna vissa på Kärtäkra gård befintliga byggnader;

- att om det område, som skall uppläts till kronan eller någon del därav inte kan av köpingen förvärvas genom frivilligt avtal utan måste exproprieras av kronan, skall köpingen göttgora kronan för alla kostnader för den expropriera markens lösand och expropriationsmålets utförande.

Välkomna hit:

Må hrr officerare samt
manskapet trivas hos oss

Snåla med rubrikerna är tidskriftarna för femtio år sedan. Det skall vara något alldeles särskilt om man skall costa på sig mera än en notisrubrik.

Något sådant där alldeles särskilt är det torsdagen den 3 oktober 1907. Skånska Trängkåren skall komma till Hässleholm. Och Norra Skåne-redaktören fängar stämningen i köpingen så här och säger ifrån till sättaren att enspaltig rubrik skall det vara:

Skånska Trängkåren
anländer till Hässleholm i dag med
extra lång kl 1.30 om.

Vi hoppas därför att köpingen då kläder sig i flaggskrud för att därmed hälsa militärerna välkomna.

För vår del bringa vi den också en välkomsthälsning och önska, att Trängkårens hittillsyttring må verksamt främja köpingens utveckling. Att så också kommer att ske, har man de mest grundade skäl för, då man vet att Trängkårens chef är en man med vida och folkliga vyer, en personlighet, som med varmt intresse vill det allmännas väl. Och herrar officerare i öfrigt i Trängkåren medföra från Landskrona så goda rekommendationer, att något bättre ej gärna kan ges.

Det obehag med militärförläggning, som plågar komma till synes, är det spända förhållande mellan manskap och civila, som så ofta uppstår. Detta kan väl, åtminstone i mindre utsträckning, ej gerna undvikas, men väl betydligt minskas, däres befälshållare vet att häremot intaga en förståndig hållning, något som nog hrr Trängofficerare skola veta att göra.

I början högst motvilliga att hitflytta, är vår önskan att hrr officerare samt manskapet, dock må trifvas godt i Hässleholm, sedan de nu hitkommit. Åtskilligt i köpingens

"utrustning" kommer nog i det första att saknas men med gemensamma sträfvanden kan detta i en snar framtid afhjälpas.

**Skånska Trängkåren:
Välkommen!**

G W von Heideman

skall under sin tid som chef för Skånska trängkåren ta åtskilliga värdefulla initiativ. Det är han som får vinka farväl till Landskrona och hälsa Hässleholm den 3 oktober 1907. Och det är han som ordnar med planteringar och idrottsplats på trängområdet, tar initiativet till Hässleholms samskola, kämpar en hård kamp för att ge trängen elektriskt ljus och verkar kommunalt i köpingen strax efter hitkomsten. 1909 är han ledamot av fullmäktige, ordförande i kommunalnämnden och vice ordförande i kommunalstämman, 1914–1915 är han vice ordförande i stadsfullmäktige och drätselkammarens ordförande.

Trängens exercishus blir
hässleholmskyrka

Även gudstjänstlokal består trängkåren hässleholmsborna med under första året i Hässleholm. Kåren bildar egen församling och exercishuset blir gudstjänstlokal varannan söndag kl 11.30 med premiär söndagen den 10 november 1907.

Dit får så gärna även köpingarna gä, säger kårförfoten, men säger samtidigt ifrån att något rännande sedan man böjat vill han inte veta av. Så snart "gudstjänsten tager sin början stängas dörrarne och öppnas först efter densamma slut". Han talar också om att man endast har ett begränsat antal sittplatser.

Köpingsborna har lång väg till Stoby kyrka och styr med glädje stege till exercishuset tills man hyr egen gudstjänstlokal i missionshuset från pingstdagen 1908. Där är det sedan gudstjänst kl 12.30 medan trängkåren ändrar sin gudstjänsttid till kl 9.30.

Val till kyrkomötet

Som egen garnisonsförsamling har trängkåren rätt att välja elektor för ombudsmannavalet till kyrkomö-

tet. Och den 29 maj samlas man och viser överstelöjtnant von Heideman med kapten F W Kallerman som suppleant.

Onödig gå över
ån efter vatten

Pessimister finns alltid och finns i rikt mätt, när det gäller chansen att få tillräckligt med vatten på den mark, där trängen skall bygga och bo. Många skakar på huvudet och menar att det är onödigt att kosta på sig arbetet att gräva brunn. Vattnet räcker i alla fall inte. Men stenhuggare Lars Fjellstedt är envis och i juni 1903 står han där triumferande och säger: – Vad var det jag sa. Var så god, 5 000 liter per timma?

Brunngrävningen har gett resultat och finit resultat tillika. På 3,5 meters djup träffar man på en vattenförande åder och de 5 000 literna per timma räcker bra till; trängkårens behov överstiger nämligen inte 25 000 liter per dygn. Så inte behöver man riskera att gå över (Almu-) ån efter vatten.

**Skånska
trängkåren 1907**

Kårbabens organisation 1907

Kårexpedition
Tygavdelning
Intendenturavdelning
Kasernvårdsavdelning
Veterinaravdelning

Utbildningsorganisation
Trängkompani
Trängkompani
Sjukvårdskompani

Gott Nytt År

Qvarngården Nyårsafton 1981
Fred Ingemansson

Det gamla året nätt sitt slut
Det nya kommer in
Alla försöker vi räkna ut
Hur mycket förtjänst och svinn.

Ty mycket kan ju hänta
Under årets lopp

Det mest ligger i det okända

Därför lever vi på hopp.

För oss alla formas Öden

Var över vi ej självt rår

För någon bliver döden

Den befrielse vi får.

Vi önska att allt må blixa gott

Och oss väl i händer gå

Någon drar en Nit till lott

På den vinster ej står att få.

Dock finnes hjälpen i rikeligt mätt

För oss alla och envår

Ty nöden att verka, den vi fått

Bedja vi få hava kvar.

Så tacka vi då alla

För det vi under dren får

I önskningar vi falla

Ett rikligt "Gott Nytt År"!

*Vid behov av garner
och handarbeten m m*

Vänd Er med förtroende till

TRIKÅ- & SYBEHÖR
LILLY PERSSON

Första Avenyen 1 A - 281 00 HÄSSLEHOLM
Tel 0451/127 70

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar,
mopeder och gräsklippare.

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451/114 71

REKOMMENDERAS

TELEFON 0451/100 63, 106 30

Hässleholms järnvägsstation i Snö.

Läroverket föds på militärt område

Ett ovanligt sammanträde är det, som måndagen den 6 juli 1908 hålls i Skänkans trängkårens kanslihus. Då föds på militärt område Hässleholms läroverk i form av köpingens första samskola.

Det finns inga möjligheter till högre undervisning för barnen i köpingen. Då kommer trängchefen, överstelöjtnant von Heideman på en idé: vi startar en samskola. Och så inbjuder han intresserade till ett sammanträde i kanslihuset kl 17.30.

Klubban anförtros till trängchefen och pastor J Sivardsson blir sekreterare. Och kan skriva i protokollet att mötet enhälligt beslut "att samskolan skulle komma till stånd och börja sin verksamhet nästa september".

Och att överstelöjtnant von Hei-

deman, pastor Sivardsson, kapten Gabrielsson, kronofogde Eneroth och fabrikör Fjellstedt invaldes i den kommitté, som skall föra frågan i hamn.

Senare utökas kommittén med riksdagsman T Troedsson, Bjärnum, stins Mauritzon, Vittsjö, handlaren N Åkesson, Södala, lanthyrkare N A Andersson, Tvärskog, och kantor S Erman.

Kommittén arbetar mycket raskt; i slutet av juli ligger förslaget färdigt. Till en början tänker man sig en förberedande avdelning på två klasser samt en elementaravdelning på en, eventuellt två klasser. Man kan också rapportera stor intresse; 34 barn anmälde, varav 27 från Hässleholm. Och så presenterar man staten: 2 420 kr i elevavgifter och 3 720 kr i utgifter. En brist alltså på 1 300 kr.

Man sätter friskt, klubbar för skolan, väljer kommitténs ledamöter till styrelse och utser mälfab-

deman, pastor Sivardsson, kapten Gabrielsson, kronofogde Eneroth och fabrikör Fjellstedt invaldes i den kommitté, som skall föra frågan i hamn.

Men bristen finns kvar i staten och den klarar köpingen till en del av på kommunalfullmäktigemötet i mitten av augusti. Där sägs det ifrån att trängen fått löfte om att den högre skolundervisningen skulle ordnas och där anslås det 1 000 kr mot fem friplatser "åt elever af färliga förfäljar inom köpingen".

Löjtnant ritar nybygge

Grunden är lagd för vad som senare skall bli Hässleholms allmänna läroverk; man klarar sig skapligt till en början i de hyra lokalerna men ganska snart blir det alltför trängt. Då får dåvarande löjtnant Granlund uppdraget att göra upp förslag och rita nytt.

**Fira jubileum i samband med
kamratföreningens träffar vår och höst**

Hässle Ljud - Bild

Fryholmsgatan 6, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-804 00

Vi har ringar som passa'

höde flickans finger,
och krigars häxa
BREDA FÖRLOVNINGSRINGAR

Butiken med egen verkstad
0451-708 93
Stortorget
Telefon 0451/108 93

GLASÖGON   **KONTAKTLINSER**
Rolf Hedlund
Leg. optiker
Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451/157 77

SVELAST

Svenska Lastbilsaktiebolaget

Koncernkontor Stockholm 08-14 02 00
23 trafikkontor i landet. 61ombud från Trelleborg i söder till Kiruna i norr.
Sju dotter- och intressebolag inom koncernen

Norströms Åkeri AB
— inrikes landtransporter,
främst inom Mälardalsre-
gionen.

**Scandinavian Ferry
Lines** (intressebolag) —
färjetrafik (bil- och passa-
gerarfärja, bärplansbåtar
och katamaraner) i Öre-
sund mellan Sverige och
Danmark.

**Hillerström-Freys
Transport och
Spedition AB** - Spedi-
tion för flyg-, sjö- och land-
transporter samt lagerö-
relse.

AB Resmästerservice
(intressebolag) — han-
tering av tung utrustning och
teknik för avancerade
montagelyft (upp till 2 400
ton).

Froys Express AB —
bolags-, kontors- och
industriflyttningar, in- och
utrikes, vissa specialtrans-
porter samt lagerrörelse.

TT-SAGA-Line (intres-
sebolag) — färjetrafik (bil-
och passagerarfärjor) mel-
lan Sverige och Tyskland.

**Svelast Landtransport
A/S Köpenhamn**

Trafikkontor i östra Sverige
Helsingborg 042-13 93 40
Hässleholm (ombud) 0451-112 34
Kalmarsund 044-12 63 30
Kristianstad 044-12 63 30
Landskrona 0418-101 13
Malmö 040-10 09 00
Växjö 0470-121 77, 112 02
Kontor dessutom:
Borås, Göteborg, Halmstad,
Jönköping, Kivna, Linköping,
Norrköping, Nässjö, Skövde,
Stockholm, Sundsvall, Söder-
hamn, Uppsala, Värnamo,
Västerås, Örebro.

*Vi tillhör världens
största kedja av
sportbutiker*

INTERSPORT
Hässleholm

Röingegatan 5. Telefon 0451-101 25

Gör som så många andra — Gå till

GATUKÖKET

Svante Larsson - Viaduktsgatan 19 - Hässleholm

Ring gärna och beställ! Telefon 0451/832 66